

A Magyar Haltani Társaság tevékenysége 2006–2008-ban

2006 volt az alapítás utáni első teljes munkaéve egyesületünknek. Taglétszámunk az év során 51-ről 57 főre nőtt, s tagdíjfizetési kötelezettségének mindenki eleget tett. Év eleji célkitűzéseink egy részét maradéktalanul sikerült valóra váltani, másokat kissé módosítva teljesítettünk, de akadtak olyan programpontok is, amelyeket nem sikerült megvalósítanunk.

Valóra vált terveink közül kiemelhető, hogy elkészítettük a társaság honlapját, amely felkerült a világhálóra. Idejében megtartottuk tavaszi taggyűlésünket, amelynek napirendjén a társaság 2005. évi tevékenysége és gazdálkodása, valamint a 2006. évi munkaterv és költségvetés elfogadása szerepelt, majd dr. Specziár András előadását hallgattuk meg a balatoni halállomány változásáról. Terveinknek megfelelően rendszeressé vált rovatunk a Halászatban (A Magyar Haltani Társaság hírei), beszámolva egyesületi programjainkról, a vizeinkre és halainkra vonatkozó érdekességekről, kisebb kutatási eredményekről. Jól sikerült a Debreceni Egyetem Hidrobiológiai Tanszékén 2006. november 10-én tartott tudományos előadói ülésünk is, amelyen nyolc előadás hangzott el.

Bár nem egészen az eredeti elgondolás szerint, de megtartottuk az ismeretterjesztő programunk keretében vállalt 3 előadást. Időpontjuk és hallgatóságuk ugyan részben eltért a tervezettől, de összesen mintegy 100 fő vett rajtuk részt, ismerkedve a vizeinket és halainkat érintő problémákkal. Jelentős késéssel bár, de megtörtént a 2005 szeptemberében tartott I. Magyar Haltani Konferencia előadásainak összegyűjtése és lektorálása, valamint a publikálásukra létrehozott Pisces Hungarici I. kötetének nyomdai előkészítése, a kiadása azonban nem sikerült a tervezett határidőre. Végül megemlíjtük, hogy küldöttségünk részvétele a román Nemzeti Ichtiológiai Társaság III. konferenciáján elmaradt, ugyanis a programot a szervezők 2007-re halasztották.

Az adódó lehetőségeket kihasználva, munkatervünkben eredetileg nem szereplő akciókban is részt vettünk. Napilapoknak nyilatkozva bemutattuk a szennyvizek hatékony tisztításának eredményeit, s felhívtuk a figyelmet a száznál több tervezett hazai víztározó létesítésének a veszélyeire, völgyzárógátak helyett melléktározók létesítését javasolva. Közreműködünk a tiszafüredi halas napok programjának lebonyolításában, amelynek eredményeként 75.000 Ft bevételre is szert tett társaságunk.

Különböző támogatások elnyerésére 3 pályázatot adtunk be, amelyek közül egy járt sikerrel. Az FVM pályázatán a Sajó környezeti állapotának javulását kísérő halfaunisztikai változások felmérésére 288.000 Ft vissza nem térítendő támogatást hagyott jóvá részünkre a minisztérium, amelyhez az egyesületünk 96.000 Ft önrészesedéssel járult hozzá. Az önrész azonban nem terhelte meg költségvetésünket, mert a projekt résztvevői az év folyamán ezt meghaladó összegű adománnyal támogatták az egyesületet.

***

2007-ben négy új tag csatlakozott egyesületünkhöz, miközben 1 fő külföldre távozott, így létszámunk az előző évi 57-ről 60-ra gyarapodott.

Honlapunk, amely korábban csak kis terjedelmű anyagok közlésére volt alkalmas, Antal László segítségével megújult, és jelenlegi formájában már kiadványaink bemutatására is módot ad (haltanitarsasag.uw.hu).

Megtisztelő feladatként aktív közreműködők voltunk a vizes élőhelyek világnapjának központi rendezvényén, amelyet – most először – világszerte a halak jegyében rendeztek. Az összejöveten a Debreceni Egyetem Hidrobiológiai Tanszéke és a Magyar Haltani Társaság közös képviseletében dr. Nagy Sándor Alex tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

A természetes vizek halaira vonatkozó kutatások ösztönzése mellett egyesületünk fontos feladata az eredmények és tapasztalatok publikálása. Jelentős eredményként értékeljük ezért, hogy időszakos kiadványunk, a Pisces Hungarici első kötete, amely zömmel az I. Magyar Haltani Konferencia előadásainak anyagát tartalmazza, napvilágot látott. A dr. Juhász Lajos és dr. Gyüre Péter által szerkesztett kötet a Debreceni Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karának a gondozásában, az Agrártudományi Közlemények különköteteként jelent meg.

További figyelemfelhívó, tájékoztató és ismeretterjesztő tevékenységünket jelzik azok az írások, amelyek elsősorban Sallai Zoltánnak köszönhetően – a két legnagyobb példányszámú országos napilap és más sajtótermékek révén – az olvasók széles körét tájékoztatták néhány vizeinkkel és halainkkal kapcsolatos kérdésről. Kishírekkel is rendszeresen jelentkeztünk az év során a Halászat részünkre fenntartott rovatában, amely csupán a századik, jubileumi évfolyammal kapcsolatos anyagtorlódás miatt maradt ki az első két számból.

Évi közgyűlésünket a szabályoknak megfelelően, a hivatalosan előírt határidő lejárta előtt megtartottuk. A résztvevők az egyesület munkájáról és gazdálkodásáról szóló, Szepesi Zsolt segítségével összeállított elnöki beszámolót a munkatervvel együtt elfogadták, biztosítva a törvényes kereteket további munkánkhoz.

Legjelentősebb vállalkásunk 2007-ben a II. Magyar Haltani Konferencia megrendezése volt. Az eseményt meghirdettük a honlapunkon és a Halászatban, továbbá meghívókat és jelentkezési lapokat küldtük

tagjainknak és a potenciális résztvevőknek. A jelentkezések és befizetések ugyan sok esetben késedelmet szenvedtek, de még időben beértek az előadás-kivonatokat, s lektorálásukat követően összeállítottuk a programfüzetet. A konferenciának – dr. Juhász Lajos alelnökünknek köszönhetően – a Debreceni Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karának a Természetvédelmi Állattani és Vadgazdálkodási Tanszéke adott helyet, de az előkészítésben az Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Hajdú-Bihari Csoportja is segített. A rendezvényen főként faunisztikai, ökológiai, populációbiológiai témájú előadások szerepeltek, de hallhattunk a halászat jogi szabályozásának megoldatlan kérdéseiről is. Az elhangzott 19 előadás mindegyikét megbeszélés, értékelés, vita követte, így a rendezvény sikeres fórumává vált a természetesvízi haltani kutatásoknak.

A konferencia anyagának önálló kötetben történő mielőbbi közreadása a szerzőktől, a lektoroktól és a kötet szerkesztőjétől fesztített tempójú munkát követelt. A gyors kiadás sajnos a gondos előkészítés ellenére sem sikerült, de időközben – ha késéssel is – megjelent a Pisces Hungarici második, immár önálló kiadású kötete. A kiadványból – a szerzőkön és tagjainkon kívül – számos példányt juttattunk könyvtáraknak, kutatóhelyeknek, halgazdálkodóknak, nemzeti parkoknak.

Az év során 3 pályázatot készítettünk és nyújtottunk be a különböző alapokhoz. Kettőben a konferencia rendezési és publikációs költségeire, egyben a társaság működési feltételeinek javítására igényeltünk támogatást. A konferenciával kapcsolatos pályázataink a jelentős munkaráfordítás ellenére is eredménytelenül zárultak, az Nemzeti Civil Alapprogram keretéből azonban nyertünk 200 ezer forintot egy kiegészítővel felszerelt laptopra, amely 2007 októbertől már egyesületünket szolgálja.

***

2008-ban négy taggal gyarapodott egyesületünk, így létszámunk az előző évi 60-ról 64 főre nőtt. Tárgyi feltételeink is tovább javultak, mivel pályázati pénzből lehetőségünk nyílt egy projektor és egy többfunkciós nyomtató beszerzésére.

Februárban az egyesület felett felügyeletet gyakorló városi ügyészség törvényességi vizsgálatot indított társaságunk működésével kapcsolatban. Az eljárás igen megnyugtató eredménnyel zárult, a vizsgálatot végző ügyész mindent rendben talált.

Évi közgyűlésünket 2008-ban is a szabályoknak megfelelően, határidőre megtartottuk. A résztvevők az egyesület munkájáról és gazdálkodásáról szóló, Szepesi Zsolt segítségével összeállított elnöki beszámolót és az új munkatervet elfogadták, megerősítve ezzel működésünk eddig is követett irányvonalát.

A Nemzeti Civil Alapprogramhoz benyújtott pályázatunk sikeres volt, 300 ezer forintot nyertünk szervezetünk működési költségeire. Az összegből a posta- és telefonköltségek, a szükséges irodaszerek és néhány utazás költségének rendezése mellett fedeztük az éves könyvelői díjat, rendeztük egy évre az internet-előfizetésünket, továbbá ebből vásároltuk a már említett projektort és többfunkciós nyomtatógépet.

Legjelentősebb programunk a 2008. évi nyilvános előadónk előkészítése és lebonyolítása volt, amelyet a tiszafüredi halas napok programjába illesztve tartottunk meg. A Tisza-tavi helyszínhez igazodva az előadások és a tanácskozás középpontjában ez alkalommal a Tisza állt. A város vezetői megkülönböztetett szívélyességgel és figyelemmel fogadták rendezvényünket. Kifejezték ezt azzal, hogy az ülésen személyes részt vettek, és a gazdag ebéd mellett minden résztvevő számára biztosították a Tisza-tavi motorsónakos kirándulás lehetőségét is. Az esemény meglehetősen nagy publicitást kapott. A megyei lap mellett két országos szaklap számolt be róla, a Halászat pedig az elhangzott előadások közlésére is vállalkozott. A közreműködő kollégák színvonalas munkájának köszönhetően a város vezetői elégedettek voltak a rendezvénnyel. A szervezésért 50 ezer forintot utaltak át a számlánkra, és jelezték, hogy rendezvényeink iránt a jövőben is nyitottak.

Egyéb tevékenységeink közül megemlítjük, hogy javaslatot terjesztettünk be a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Halászati Osztályához, amelyben elsősorban Keserű Balázs és Sallai Zoltán észrevételei alapján felhívtuk a figyelmet a hatályos halászati törvény problémás részeire, javaslatokat téve azok kiküszöbölésére, illetve halaink fokozottabb védelme érdekében történő kiegészítésére.

Részt vettünk néhány dunántúli és északkelet-magyarországi vízfolyás halállományának a feltárásában, a Tisza-tavi ivadékok növekedésének a vizsgálatában, segítséget adtunk a halas témából szakdolgozatot készítő és hozzánk forduló diákoknak, és ismeretterjesztő előadásokat tartottunk.

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság felkérésére szakvéleményt adtunk arról, hogy a Balaton térségében most terjedő, a lápi póc állományát súlyosan veszélyeztető amurgéb ellen milyen óvintézkedések megtétele lehetséges és szükséges.

Sikerrel jártunk el abban az ügyben, hogy a Pisces Hungarici bekerüljön folyóirataink kereső adatbázisába, ennek köszönhetően az eddig megjelent első és második kötet cikkei könnyen megtalálhatók a világhálón (www.matarka.hu), céljainknak megfelelően segítve a kutatási eredmények közkinccsé válását.

Dr. Harka Ákos
elnök